

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre 8 frt — kr.

Egyes szám ára 6 kr.

Megjelenik hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT

ifj. Dobay János szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT

Szabó Albert könyvnyomdájában.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségben, az előfizetések, hirdetések, nyilttéri cikkek stb. a kiadóhivatalban fogadtatnak el.

Felhívás előfizetésre.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenkint jelenlegi nagyságában 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadó-hivatala.

Társadalmi bajaink.

(Folytatás.)

S talán hazánk más részei s épen városunk, a fényűzés lidércnyomásától ment? Bár úgy volna, de sajnos, nyakig benne vagyunk a luxusban.

A múlt évben városunkban fillérestélyek tartattak. A cél, melynek érdekében tartattak, nemes, üdvös és szent. A meghívó lapokon mindig hangsúlyozva volt, hogy „egyszerűség“ a jelző; vagy: kéretnek a nők egyszerűen öltözni.

Gondoltam: jó uton vagyunk. A jelzők másképpen fejezve ki: takarékoságot s a honi ipar felkarolását jelentik. A kíváncsiság elvitt oda, s mit tapasztaltam? . . . Azt, hogy a nők nagy része az egyszerűséget úgy értelmezte, hogy selyemruhában jelent meg. Eszembe ju-

tott, hogy a beszéd valóban arra való, hogy gondolatainkat elutkoljuk.

A fényűzés, mint említém, nemcsak egy osztály kiváltsága. A polgári osztály épen úgy nyög alatta, mint a társadalom felsőbb rétegei. Egy polgárleány künn a piacon, bálteremben, vagy templomban nem ismerhet fel, hogy vajjon nem a „kékvertűk“ közül való-e. A fényűzés a férfiaknál is észrevehető kicsiny mértékben, de a nőknél betegséggé fajult. Egy — a társadalomban tisztességes állást elfoglalt — nőnek, hogy csak a felsőt említem, van tavaszi, nyári és téli felsője; s ha van 3—4 nagy leánya, akkor már 12—16 felsőre van szükség. De, jámbor olvasó, azt hiszed, hogy újra csak akkor van szükség, ha elszakadt a régi? Oh, nem! Ha a divat változik, — akkor más kell, új divat. S ez a ruházat többi ágánál is így van. Kérdem már most, hova vezet ez? S kérdem továbbá, hogy mennyi milliót küldünk ezekért a külföldre? Kérdeni könnyű, de felelni bajos; mégis felelek; annyi milliót, a mennyi elégséges arra, hogy az existenciánkat tönkre tegye. A ruházati cikkek közül az előcsapott, hátrahajlott, oldalra görbült, kihegyesedett, belapult, különféle tollakkal, szalagokkal feldíszített tavaszi, nyári, őszi, téli, réczét, gölyát, fecskét s Isten tudja mi mindent ábrázoló női kalapokat melőzve, csak a bolti, férczmunka cipőkről emlékszem meg. Ezek a nők kegyencei; ezek a cipészek által készített cipőket a használatból kiszorítják, mert nőink kecses lábait a honi szorítja, de a félannyi ideig se tartó „nimet“ gyártmány már nem; a cipők aránylag nagy drágasága az apákat és férjeiket illeti.

ajton halk kopogás hallzott. Én kérdő tekintetemet vetettem Laurára, hogy vajjon ki lehet a késői látogató, de az ő arca is teljes bámulatot mutatott. A kopogás ismétlődött, mire Laura halkán szólt:

— Bizonyára a színházról valaki. Kérdezősködni jött, hogy mikor léphetek fel. Kérem, legyen szives, bocsássa be.

Szó nélkül hagytam el helyemet s felnyitottam az ajtót.

Egy köpenybe burkolt magas alak lépett a szobába. A mint köpenyét hátra veté, bámulással ismertem fel. Korondi Gyula volt.

Tudtam, hogy itt mindjárt fontos dolgok fognak történni; egy sötét szögletbe vonultam, hogy tanuja legyek a történéseknek. Laura, a mint felismerte Korondi Gyulát, ki neki annyi szenvedést okozott, bámulatában felkiáltott, de sem nem marasztotta, sem el nem küldötte, csak tágra nyílt szemekkel nézett rá.

Az ifju lesütött fejjel közeledett egy néhány lépést. Egész lényé alázatot, mély szomorúságot fejezett ki. Nehány pillanatnyi kínos csend után az ifju szólalt meg halk, remegő hangon:

— Annyit vétkeztem ön ellen, kisasszony, hogy a többi után azt is elnézheti, hogy ily késő órában lakásába tolakodom. Hanem ha eddig mindig a könnyelműség vezérelt ön-höz, most a becsületérzés hozott ide. Ez szolgáljon mentsegetemül.

Nem ok nélkül kéri egyes ipartársulatok az iparkamarákat, hogy eszközöljék ki a kormánytól, hogy a kereskedők cipőket ne árulhassanak. Elismerjük, hogy a verseny akadályozására történék ez, de honi iparunk érdekében nem volna felesleges.

Ha a fényűzési cikkek mind honi iparunk termékei volnának, akkor is az egyes fényűzők romlására vezetnének; de legalább az állam szegényedését nem mozdítanák elő. Így azonban, mivel évenként a roppant sok milliót iparcikkért a külföldre küldjük, az egyeseknek úgy, mint az államnak anyagi hanyatlására folynak be.

Társadalmunk ezen a téren nagymértékű mulasztást követ el, hogy nem fejt ki agitációt a luxus ellen s a honi ipar érdekében.

Tanulhatnánk a csehektől, kik csak azért, mivel azt hiszik, hogy a magyarok voltak kizárólagos ellenségei, hogy a bankjegyeken cseh szövegű feliratok is legyenek, pedig az osztrákok és a magyarok közt ez ügyben nézeteltérés nem volt, mondom, csak a bankjegyszöveg miatt végtelen mozgalmat indítottak meg a magyar liszt ellen, sőt közelebről Linzben 200 osztrák molnár és kereskedő szövetkezett a magyar liszt ellen a csehekkel.

A statisztika szerint Csehországban lisztkivitelünk 15 millió frt s egyéb kivitelünk 5 millió frt értékű. Igen, de posztót, porcellánt, vásznat, hangszereket, üveget évenként 50 millió frt értékűt hozunk be, tehát itt is 30 millió frt tiszta károsodásunk. Az actio szűlje meg a reactiót, s az iparos- és kereskedő-osztály kössön véd- és dacz-szövetséget a

Laura mélyen hallgatott s Korondi Gyula, mint bűnös bírāja előtt, lassu hangon folytatá vallomását:

— Csak tegnap értesültem azon kellemetlenségről, mely önt az én könnyelműségem miatt érte, szóval mindazon ocsmányi hírekről, melyek önökről forgalomban vannak, s mit után ennek oka én vagyok, eljöttem, hogy hibámat jóvá tegyem.

Korondi Gyula elhallgatott, mintha Laurától várta volna a biztató szót; de a leánya csak részben bírván tudomással, hogy Korondi Gyulának minő része volt azon szenvedések előidézésében, melyek utóbbi időben sújtották, csak hallgatott, de egész arca egy nyílt kérdés volt, mely azt látszott kifejezni, hogy beszélj, mert nem értelek.

Az ifju mélyen felsohajtva, következőleg folytatá vallomását:

— Egész őszinte leszek, kisasszony; mindent elmondok s aztán ítéljen felettem. Én ez ideig egy romlott, könnyelmű ember voltam. Nem volt előttem semmi szent, ha egy percnyi szeszély vagy hiuságom kielégítéséről volt szó. Ép oly könnyen hevültem a szép nőkért, mint a mily könnyen tudtam feledni, s a mint kegyed is tapasztalhatta, nem nagyon válogattam meg az eszközöket.

— Nem látom be, hogy miért kell ezt önnek ismételnie — szólt Laura, igen kínosan érintve az ifju vallomása által. — Én már mindent elfeledtem s kérem önt is, ne érintse

Hirdetések díja:

minden egyhasábas garmond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajczár.

Ezenkívül minden egyszeri közlés után 30 kr békéjű díj fizetendő.

Nagy és többször közlendő hirdetésményeket árkedvezményben részesít a kiadóhivatal.

A „Nyílt tér“-ben közlendő cikkekért soronként 10 kr fizetendő.

Országgyűlés.

A képviselőház május 2-ik és 3-iki ülése nagyon viharos volt. A benyújtott törvényjavaslat, mely az állami pénztárak tartalék készletének kiegészítéséről szólt, s melyben a kormány a jelzett célra 32 millió frtot kért, hálás téma volt az ellenzéki szónokoknak most a választások előestéjén.

Hegedűs Sándor előadó pontos számadatokkal és alapos fejtegetésekkel teljes beszédében ajánlotta a javaslat elfogadását. Az ellenzék részéről Helfy és Horánszky szólaltak fel, különösen az utóbbi erősen hangsúlyozva, hogy a kormány idegen pénzeket költött el, a mit elkölteni nem lett volna szabad. Egyik sem fogadta el a törvényjavaslatot.

Horánszky beszéde után Wekerle Sándor pénzügyi államtitkár szólalt fel. Rögtönzött beszédében jelét adta, hogy míg egyfelől nagyszabású pénzügyi kapacitást, kinek alapos ismerete van a szakmájában vágó dolgokról, s azt fel tudja használni az ellenzék szónokai által felhozott téves adatok helyreigazítására, másfelől jeles szónok, ki nemcsak elragadó pillanatnyilag, de rábeszél, meggyőz beszédével. Beszédének rövid kivonata: Bár az előadó a törv. javaslatot eléggé meggyőzően okolta, s ha mégis fel-szólal, azt azért teszi, hogy az előtte szólt

e tárgyat többé. Talán sokkal fontosabb lenne, ha megmondaná, hogy . . .

— . . . Miért jöttem ide ilyen késő órában. Mindent, mindent el fogok mondani. Kérem, esedezem, hallgasson türelemmel végig s aztán üzzön el magától. Csak egy szót szóljon s esküszöm, sohasem fogok többé szemei elébe kerülni.

Laura nem szólt ellene, sőt némi kíváncsiság is látszott arcán. Az ifju lassu, de határozott hangon folytatá:

— Nem fogom annak felsorolásával tovább terhelni, hogy mennyi kellemetlenséget okoztam tolakodásommal, míg házukban laktam; hisz ezeket mind igen jól tudja s csupán azt fogom elmondani, hogy mi adott okot arra, hogy kegyedet olyasmivel gyanúsítsák, miben teljesen ártatlan. Egy napon azon örült gondolatom támadt, hogy éjjel titkon belopózzam lakásukba és önt megcsókoljam.

— Uram! . . . — kiáltá Laura felháborodással.

— Aljas, nemtelen szándék volt, elismerem; de nem tudtam magamon uralkodni, mert örültem szerettem kegyedet. Az aljas tettet elkövettem.

— Ön örült — kiáltá haraggal Laura. — Kérem, azonnal távozzék. Nem akarom tovább esztelen beszédeit hallgatni.

— Meg kell, hogy hallgasson; mindent tudnia kell — szólt az ifju erőlyes hangon.

A „Székelyföld“ tárczája.

Emlékeimből.

VI.

Egy színésznr.

(Folytatás.)

Laura betegsége a mily hevesen lépett fel, ép oly gyors lefolyást nyert. Két hét múlva már elhagyható ágyát, s karonra támaszkodva, rövid sétákat is tehetett a lakásuk mellett elterülő kis kertben. Istenem, mily boldog valék ilyenkor! Bizalmasan fűzte karját karomba s beszélgetett hozzám azon lágy, dallamos hangon, mely a színpadról annyiszor borította lángra a tanuló ifjúságot.

Sohasem hozta elő azt a kínos színpadi jelenetet, pedig tudta, hogy én is ott valék; hanem azért gyakran vettem észre, hogy mindig foglalkozik vele s gyakran könnyeket is hullat. Tudtam, hogy a kebléből olykor-olykor feltörő mély sóhaj mit jelent, de a világért sem hoztam volna elő a dolgot; pedig úgy szerettem volna neki megmondani, hogy én őt ártatlannak tartom s hogy az egész tanuló ifjúság így vélekedik!

Egy komor esős este egyedül ültünk Laura kis szobájában. Édes anyja a szomszéd szobában feküdt; a csusz bántotta. Kétnapi szenvedés után elaludt a szegény öreg, s mi, hogy álmát ne háborítsuk, halk hangon beszélgettünk.

Már 9 óra felé járhatott az idő, midőn az

képviselők beszédére megjegyzéseket tegyen. (Halljuk!) Először is Helfy t. képviselő ur mulasztásképp rója fel a kormánynak, hogy az ő számítása szerint 1875-től 1885-ig 44 millió forintot költött el a nélkül, hogy ezt a törvényhozásnak tudomására hozta volna. Bocsanatot kérek, én azt hiszem, hogy egy kormányt hibáztatni csak akkor lehet, ha az előirt alkotmányos formák mellőzésével, ezek ellenére mulaszt el valamit tudomására hozni a törvényhozás ak. De akkor t. ház, midőn az 1875. egész 1885-ik évekre előterjesztett s a t. képviselőház által már jóvá is hagyott zárszámadásokban részletesen és tételenként van kimutatva minden posíció, mely a pénztári készletekből és idegen pénzekből fedeztetett; akkor, midőn a most előterjesztett törvényjavaslat indokaiban 1886-ra nézve, melyre még zárszámadásunk nincsen, nagyjában szintén ki van mutatva, hogy mily hasonló összegek használtattak fel; és bejelentettek a törvényhozásnak most és már korábban is a hiteltulépések: akkor, bocsanatot kérek, azt mondani, hogy ez a kormány által a törvényhozásnak kellő formában tudomására nem hozott, azt hiszem, legalább is igaztalan. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

Hogy a pénztári készletek mire használtattak fel, arra a következőket mondja:

A kormány köteles volt a törvényhozás tudomásával és jóváhagyásával, sőt épen gyakran törvények alapján oly kiadások teljesítésére, a melyekre fedezetet nem nyert. Ezek kitesznek azon évben 7.100.000 frtot. Az államjóságok eladásából befolyó jövedelmekből visszamaradt 800 ezer frt; a szálló dézsma váltásából előirányzott jövedelem visszamaradt 1.700.000 frttal és így ki van ez részletesen mutatva 1881-re és ezen indoklásban összesen számszerűen 32 millióval, a többi bevételeket levonva pedig 26 millióval. És ha méltóztatnak a későbbi éveket tekinteni, ezekre nézve sem érheti vád a kormányt. Méltóztatnának megnézni azon előterjesztéseket, melyeket a múlt évi májusban kért póthitelekre és hitel-tulköltekezésekre vonatkozólag tett a kormány a képviselőháznak; ott egy krajczárig részletezve elő vannak adva azon összegek, a melyek a pénztári készletekből és idegen pénzekből fedeztettek. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

A másik vádja — vagy ellenvetése — a t. képviselő urnak az, hogy az állam idegen pénzeket használt fel nagy mennyiségben, mintegy jogosulatlanul, és hogy most is csak azért teszi ezen előterjesztést, mert pénzben meg lévén szorulva, mulhatatlanul szükséges, hogy előálljon már a fedezet iránti javaslattal.

Bocsanatot kérek, de akkor, midőn össze-

sen 20 millió készlet van az állami pénztárakban, akkor azt mondani, hogy a végszükségnek esete állott elő, nem lehet. (Élénk tetszés és helyeslés jobbfelől.) Ne a végszükségnek, hanem az óvatosságnak méltóztatásék tulajdonítani e törvényjavaslat előterjesztését. (Élénk helyeslés jobbfelől.) Ellenmondások balfelől.) Ezután kellő értéktükre redukálván az ellenzék ama támadásait, melyek csak arra alkalmasak, hogy a könnyen hívőkben az állami pénzügyi adminisztratio jóhiszeműsége iránt kétséget támasztsanak azon vádra, hogy a kormánynak nincs programja, következőket mondá:

A t. képviselő ur úgy, mint minden alkalommal, valahányszor pénzügyi kérdésről van szó, így a jelen alkalommal is, szíves volt a kormány fejéhez vágni a programtalanság, az eszmesség, az ámitás vádját — nem tudom, micsoda kifejezést használt. — Erre nézve szerény megjegyzésem csak az, hogy az, a ki egy kormány-programnak nagyobb jelentőséget tulajdonít, mint egy nem is elsőrendű, hanem közönséges hírlapi cikknek, az ne várja a kormánytól azt, hogy programot terjesztessen elő addig, míg az a program részleteiben detailjaiban teljesen megállapítva nincsen és ne várja különösen a mi viszonyaink között, (Zajos ellenmondás bal és szélső bal felől. Halljuk! jobb felől.) a melyek között, hogy más indokot ne említsek, már az Ausztriával folyamatban levő kiegyezési tárgyalások miatt is egy részleteiben kidolgozott program előterjesztése ez idő szerint merőben lehetetlen. Ily eljárás egy kormánytól lehet, hogy olcsó dicsőség szerzése volna, lehet, hogy megmentené a kormányt azon nyilatkozat, a melyeket minduntalan feléje eregetnek, de következményeiben káros visszahatással lehetne az egész közgazdasági életre. (Közbeszólás balfelől: Az meg van!) egész kereseti, egész társadalmi osztályokat hozna hasztalan forrongásba. Egy programnak időelőtti előterjesztését a kormány részéről nem gondos előrelátásnak, hanem végtelen könnyelműségnek tartanám. (Ellenmondás balfelől. Élénk helyeslés jobbfelől. Nagy zaj.)

A képviselőháznak május 3-iki ülésében Hegedűs S., Helfy és Tiszta K. felszólalásai után a törvényjavaslat úgy általános-ságban, mint részleteiben elfogadottat.

SZEMLE.

Belföld.

A főrendiház pénzügyi bizottságának az 1885. zárszámadásokra vonatkozó jelentésével kapcsolatosan nagyérdeklő különvéleményt nyújt-

pitve tetteit, nem mentegetve magát, komoly megbánással tett vallomást.

Korondi Gyula nem kapván választ, folytatá:

— Szomorú tény az, kisasszony, hogy én az ön jó hírnevét tönkre tettem s nincs emberi hatalom, mely azt a régi fényében helyreállítani képes lenne. Itt csak egy segítség van.

Az ifju elhallgatott s szemait Laurára emelve, esengve nézett rá. A leánya, mintha érezte volna, hogy mit akar az ifju mondani, mélyen elpirulva süté le szemait.

— Legyen nőmmé! — szóló végre az ifju lágy, szenvedélyes hangon. — Én szeretem, imádom önt, s az a néhány heti idő, mióta megismertem, eléggé meggyőzött arról, hogy nála nélkül nem élhetek.

Mindketten elfeledkeztek, hogy én is jelen vagyok. A sötét zugban meghúzódva, visszafojtott lélegzettel vártam, hogy mit fog Laura válaszolni. Szívem remegett a gondolatra, hogy az én imárott bálványom igen-t talál mondani, de ő sápadt arccal nézett maga elébe s mélyen hallgatott.

Korondi Gyula kevés idő múlva ismét megszólalt:

— Igen, Laura kisasszony, csak ez az egy mód van, mely által az én könnyelműségem folytán előidézett szerencsétlenség helyre hozható. Én igazán szerető férje leszek, ki-nek legfőbb törekvése leendő, önt forró sze-

tott be Ghyczy Kálmán. Különvéleményem nem vonatkozik az 1885 ki zárszámadások jóváhagyásának kérdésére, e részben Ghyczy hozzájárul a bizottság javaslatához, hanem fölveti a zárszámadások rendszerének egész kérdését s több komoly kifogást emel a ma érvényben levő módzatok ellen. A nagy gonddal irt különvélemény egyes részleteire nem terjeszkedünk ki itt, csak felhívjuk rá figyelmét mindazoknak, kik ez ügyekkel foglalkoznak; egyet azonban constátálunk. Constátáljuk azt, hogy államszámviteli rendszerünk alapos megbeszélésének kérdése már a képviselőházban is szóba jött s kilátás van rá, hogy az már a közel jövőben meg is fog történni. Ghyczy Kálmán jelen fejtegetései nagybecsű adalékot fognak képezni e tárgyalásokban, s arról biztosíthatunk mindenkit, hogy mint az eddigi, főbb vonásaiban már közel husz év óta érvényben levő zárszámadási rendszertől is távol volt minden, a valóság elleplezésére irányzott szándék, ugy az esetleg e részt eszközözendő reformok megbeszélése körül minden tényezőt az fog vezetni, hogy a tények kitüntetése mennél világosabb, átlátszóbb formák közt sikerülhessen. Természetes azonban, — s ez az intentio bizonynyál távol volt Ghyczy Kálmántól — hogy a tények feltüntetésében ép úgy helytelen lenne oly rendszert követni, mely kirívókká csak pénzügyi s államgazdasági hátrányait tenné, mint a mily helytelen lenne az utóbbi jelenségek — habár csak indirect — leplezetésére is módot adni, vagy az állítólag az ily jellegű, már létező — mindenestre hosszú gyakorlattal díszekedhető — módzatokat bármi szempontból dédelgetni. Ki akarjuk még emelni, hogy zárszámadásainknak megvan az az előnye, hogy viszonylag gyorsan (a számadások lezárása után fél év múlva) elkészülnek; s mig például közös államháztartásunkban az az 1886. évről az ez év őszén összehívandó delegatio csak kezelési számadásokat kap s a végleges zárszámadások ez évről majd csak 1888. végén kerülnek az illetékes forum elé, a magyar államszámvitel 1887. októberében — rendszeren a következő évi budget, beterjesztésével egyidejűleg — már rendelkezni fog az 1886. év végleges zárszámadásaival. Nem tudjuk, a Ghyczy által contemplált né-mely módosítás nem oly természeti-e, hogy miattuk e zárszámadások lezárásában késedelemnek kellene bekövetkezni. De épen azért e kérdések alapos és szakszerű tárgyalását — eltekintve a politikai és pártérdekből eredő animositásnak ez ügybe belekeverésétől — magunk is kíváncsiaknak véljük.

A nagyszebeni román konferencia. A kolozs-megyei román választók által Kolozsvárt a napokban tartott értekezleten a nagysze-

beni conferentiára küldöttek — mint az „Ellenzék” értesül — megválasztattak a kolozsvári kerület részéről: dr. Isacu Aurél, Coroján Gyula ügyvédek és Rosiescu Valér gör. kel. lelkész; a gyalui kerület részéről: Almasianu Vazul ügyvéd és Pap Gábor es-péres; a b.-hunyadi kerület részéről: Porotiu László birtokos és Pap András lelkész. A küldöttek nincsenek kötött utasítással ellátva, tehát szabadon conferálhatnak. — Az aradmegyei román nemzeti párt tagjai közül Magdu Demeter dr. elnöke alatt szombaton Aradon a »Vas« szállodában többen összeültek tanácskozni, hogy a közeledő választásokra melyik kerületben léptessenek fel román nemzetiségi képviselőjelölteket. Az értekezleten — mint az »Aradi Közlöny« írja — elhatározták, hogy mindaddig, míg a többi politikai pártok megállapodásra nem jutnak és a nagyszebeni román értekezlet meg nem tartatik, addig országgyűlési képviselő-jelölteket nem léptetnek fel. A Nagyszebenben május 8-án tartandó általános román értekezleten az aradi választók Szencsu Aurél, Onku Miklós és Antonescu Döme által fogják magukat képviseltetni.

Külföld.

A »Kreuztg.« »Miért legyen háború« cz. alatt cikket közöl, a mely olyan terjedelmes, hogy röpiratnak is bevélna s igénybe veszi az egész lap mellékletét. A cikk constátálja, hogy Európa minden államát háborus aggodalmak szállták meg s ezt az aggodalmat jogosulttá tették a tények, valamint Oroszország és Franciaország befolyásos egyéniségeinek a Németország elleni háborura vonatkozó eléggé ismeretes hangulata. Most már csak az a kérdés merül föl, hogy: »Miért legyen háború?« Németország 16 év óta szakadatlanul a legbarátságosabb és legbékésebb érzelmekkel viseltetett Franciaországgal iránt; hasonlóképpen mindig a legudvariasabban és legméltányosabban járt el Oroszországgal, a mint azt a bolgár zavarok alkalmával tanúsított magatartásával is bebizonyította. Németországnak nem lenne semmiféle előnye sem az Oroszország, sem a Franciaország elleni háborúból, s ha a németeket megszavaztatnák, bebizonyulna, hogy Németországban senki sem akar sem a francziákkal, sem az oroszokkal háboruszkodni. A létező aggodalmak okát tehát Franciaországban és Oroszországban kell keresni. Franciaország nem képes tovább elviselni katonai dicsőségének elhomályosítását s vissza akarja foglalni Elsas-Lotharingiát; Oroszországban pedig az illetékes körök elégedetlenek a berlini béke által az orosz terület nagyságát szabott határral. Oroszországban korlátok szétszakítására törekednek, s ezzel szemben Németországot látják Ausztria-Magyarországgal együtt s ezért teljesen helyesli Németország győngítését Franciaországgal által. A cikk utal arra, hogy sem Franciaországnak, sem Oroszországnak nincsenek alapos kilátásai a katonai sikerre, s még ha lennének is, tartós politikai győzelemre és vívmányokra nem számíthatnak. A cikk így végződik: »Ha 1870. júl. 18 ára, a midőn Emsben Napoleon követé a bizonyos elbizakodott követeléssel állott elő, melyre egész Németország fejedelmei a Majnán innen és túl egyhangulag és szilárdan »nem«-mel feleltek, 7 hétre Szedán és 7 hónapra Páris eleste következett, ugy emberi számítás szerint arra a napra, a melyben ez év április vagy május havában felgyülekezett francia csapatok törnének Németországnak a nyugati és orosz csapatok a keleti határára: novemberben vagy decemberben könnyen elkövetkezhetnék az a nap, a mely Franciaországra nézve károsabb lenne Szedánnál és Oroszországra nézve szomorubb Szabasztapolnál.«

Párisban színe hozták közelebből Wagner híres operáját, »Lohengrin«-t. Ezt valóságos politikai esemény gyanánt kell tekintetünk, mert különböző oldalról kísérletek történtek, hogy tényleg ilyené fuvassék föl. A távirati tudósítás megnyugtató mindenkit, hogy a »Lohengrin« színrehozatala nem hozta ki, a mitől pedig felni lehetett, a párisiakat nyugodtságukból; megtörtént minden komolyabb botrány nélkül. Azok, a kik politikai cause celebre-t akartak csinálni »Lohengrin«-ből, elérték céljukat, a mennyiben demonstratiót akartak. A demonstratio megtörtént, csak hogy nem abban az irányban, a mely a politikai és az utcai botrányhajhászoknak inyére volna. Évek óta készülődnek Párisban a »Lohengrin« előadására, de valahányszor actualissá kezdett válni ennek a tervnek megvalósítása, mindannyiszor elhalasztották attól való aggodalomból, nehogy »Lohengrin«, a német operák ezen egyik legszebbike, disharmonicus macska-muzsikára szolgáltatasson alkalmat Németország ellen. Most végre elhallgattatták az aggodalmakat és közvetlenül a kellemetlen s izgató Schaebele-affaire elintézése után színe hozzák a veszedelmesnek híresztelt dalmü-

(Folytatása következik.)

Dobay János.

vet. A színrehozatal megtörténik az izgalomnak még eleven benyomása alatt és a nagy tüntetés, melytől annyira féltek, elmarad. Ez az a demonstratio, a mire előbb céloztunk. Azt demonstrálja ez, hogy a párisiak számbaveendő elemei — a néhány fityűlő gaminra nem ad senki semmit — érzik a francia-német viszonyok kényességét és nem akarják egy utcai hecz kedvéért megromítani a helyzetet és provokálni Németországot érzékenységre. A titkos és nem titkos rendezők természetesen nem ilyen irányú demonstratiót ohajtottak, hanem a nyugalom barátai Európáért bizonyára csak örülhetnek, hogy a demonstratio a nyugtalanok izlésének ellenére ütött ki.

Különfelek.

— **Kinevezés.** Lönhart Ferencz erdélyi püspök László József lemhényi plebánost a kézdi-orbai róm. kath. esperesi kerület jegyzőjévé nevezte ki.

— **Kézdí-Vásárhelyt a népfölkelési tiszti tanfolyam** folyó hó 7-én kezdetét vette. A jelöltek 6-ra voltak behíva, de mivel a miniszteri utasításban előírt 8-as szám — mennyiben csak 7-en jelentkeztek — nem tölt ki, a zászlóalj-parancsnokság távirati úton tolmácsolta a honvédelmi miniszternél az aspiránsok azon óhaját, hogy a tanfolyam megtartása a hiányos létszámmal is engedélyeztesse. A miniszter ur szintén távirati úton tudatta a zászlóalj-parancsnoksággal, hogy a tanfolyam megtartható. Jelentkeztek: tamásfalvi Bányai Kristóf, martonfalvi Vajna István, karathnai Kőnczei Elek, alesernátoni Sylvester Albert; Kézdí-Vásárhelyről: Kupán József kereskedő, Kis Károly felső-népiskolai tanító és lapunk szerkesztője Dobay János. A tanfolyam parancsnoka Mihucz százados és előadó tanár Kocsis Király János. — Szombatn reggel Benedek István zászlóalj-parancsnok a jelölteket maga elébe vezényeltetvén, lelkes buzdító beszédet tartott, kiemelve azon köteleességeket, melyekkel a katona hazájának tartozik s röviden körvonalaiván a népfölkelési hivatását. A jelöltek a szívélyes szavak által felvilágosítva, lelkesülten, nemes ambícióval eltelve kezdék meg a tanfolyamot. Általában azon szívélyes bánásmód, melyben a tiszti aspiránsok az oktató tisztek részéről részesülnek, csak fejleszt az azon buzgóságot, melylyel a felkelők amugy is bírnak, s így remélhető, hogy az eredmény nem is fog elmaradni.

— **Színészet.** Dancz Lajos szintársulata f. hó 18-án Kézdí-Vásárhelyre érkezik s 20-án a „Parasztkisasszony“ című népszínművel kezdi meg előadásait. A társulat egy tagja a napokban itt járt bérletgyűjtés végett s az eddig elért eredményből következtetni lehet, hogy e kitűnően szervezett társulat a megérdemelt pártfogásban fog részesülni. Minálunk, a multból ítélve, nem szükséges a színészetet a közönség jóindulatába ajánlani; megjön az magától is. Valamint eddig soha egy társulatnak sem volt panasza városunk ellen, úgy ennek sem leendő. Mi reméljük, hogy a kellő pártfogásban fognak színészeink részesülni.

— **A cserebogarak.** Még a legidősebb emberek is alig emlékeznek, hogy annyi cserebogár lett volna, mint az idén. Alkonyatkor megindulnak s mintha egy fűvölvi zenekar működne, halk, harmonikus zümmögéssel töltik el a levegőt. Egy félóraig tart ezen cserebogár-járás, s ezen idő alatt a tavaszi levegőt élvező jámbor sétálóknak ugyancsak ad dolgozt a repülő állatok elleni védekezés. Különösen a hölgyek iránt táplálnak rokon-szenvet: ruháikban felkeresnek minden fodort, minden redőt s oda szépen befészkelik magukat, s aztán ha majd a ruha tulajdonosa nyugalomra tér, előbujnak rejtekeikből, alattól dalt zengnek, mitől azonban különösen a gyengébb idegzetűek épen éberen virrasztják át az éjszakát.

— **Mükedvelői előadás.** Sepsi-Szentgyörgyön a város ház dísztermében május 8-án a „Mükedvelők Egyesülete“ által az ott létesítendő „Közművelődési Csarnok“ alapítására előadatik „A protekció“, eredeti vígjáték 3 felvonásban.

— **Nagy tűz volt Gyergyó-Ujfaluban** folyó hó 4-én éjjel. Több mint 60 gazda szenvedett kárt. A tűz éjjeli 11 óra után ütött ki s alig pár perc múlva már egy egész utcázor állott lángokban. A nyomor nagy, a kár tetemes. Szerencsére a kárt szenvedettek épületei nagyrészt biztosítva voltak. A tűz keletkezésének oka még ismeretlen. — Mint hall-

juk, pénteken Csik-Kozmáson is nagy tűzvész volt.

— **Szentpétervár rémes napjai.** Pétervárról a következő borzalmas jelentések érkeztek: A város a mult hó 27-ike óta folytonos izgatottság színhelye. A forradalmárok nagy szerencsétlenségét támasztották. Ápril 26-án éjjel a Na-Peskah városrészben a 8-ik utcában a rendőrség két emeletes háza egyszerre több helyen kigyulladt, úgy hogy a lakók csak az ablakokon kiugorva menthették meg életüket. Nyolcz ott vesztett a lángok között, 19 pedig súlyos égési sebeket kapott. Alig nyugodtak meg kissé a kedélyek, másnap 6 órakor este Pavlov czég óriási faraktára és favágója borult lángokba. A tűz oly erővel terjedt, hogy oltásra gondolni sem lehetett. Hogy meddig tart ez az állapot, — írja a levelező — annak a nihilisták megmondhatója.

— **Helyreigazítás.** Lapunk folyó évi 34-ik számában a kézdívásárhelyi teleknyvi hatóságának 879 — 887. sz. árverési hirdetményébe Csáki István helyett Csiki István szedett, mit ezennel helyreigazítunk.

Közgazdaság.

Az erdélyi gazdasági egyesület közgyűlése.

Az erdélyi gazdasági egyesület f. hó 1-én tartotta közgyűlését. A gyűlést Szabó József alelnök nyitotta meg; ajánlatára Tauffer Ferencz, Berde Áron és Dávid Antalból álló küldöttség ment báró Kemény Gábor elnökért, ki megjelenve, díjazás közt foglalt el az elnöki széket, s az ülést nagy figyelemmel hallgatott és élénken megjelent hosszabb beszéddel nyitotta meg, melyben legkivált a román kereskedelmi szerződés kérdésével foglalkozik. Miután óhaját fejezi, hogy a román vám- és kereskedelmi szerződés mielőbb létrejöjjön, áttér a szerződés nehéz és kényes kérdéseinek fejtegetésére. Mindenekelőtt azt igazolja, hogy Románia agricol ország, melynek jó földje, olcsó vízi útja, közel 2 $\frac{1}{2}$ ezer kilométer vasútja van. De el van hanyagolva szarvasmarha-tartása, mert nincs rétje és kaszálója.

A lötenyésztés szintén jelentéktelen. A juhtenyésztést csak a nagy hegyek között üzik és ez az erdélyi határszéli juhtartással együtt melyet az ugynevezett Marszinyánok (határszélek) folytattak, közelebből elapadt. Ezért kellett a juhgazdaság fontosságának Oláhországban is apadni. A régi oláhországi sertést itt még ismerjük, ama magas, mely, de rövid és lapos éles sertéjű és kis felálló füllű állatok. A hol okserzűben tenyésztik a sertést Oláhországban, és pedig vannak oly uradalmak, melyekben azt teszik ott is, nemesebb fajtaikat találai.

Romániának gyáripára és kézműipara egészen primitív. Van ugyan egy-egy egészen ujjon eseperedő gyár is; ha azt az állami kedvezményekre vonatkozó törvényjavaslatot, melyet közelebből egy hírlapban látni ismertetni és a mely egészen józan, gyakorlatias téren mozog, törvényerőre emelik, nézetem szerint a külföldi tőke és technikusok sok felőlről fognak odaözönlenni és jelentékeny lendületet nyer az ipar. Már eddig is a szeszfőzés, a mi különben nagyon hirtelen tud kifejlődni, mint gyáripár és épen oly hamar tönkre menni, nagy állami kedvezmények folytán jelentékeny állást tud elfoglalni és a közelebbi mult hetekben Triesztben saját magunk belgyártmányát legyőzte. Még eddig azonban a gyáripár és kézműipar egészen fejletlenül állanak. Megérsődünk ezen nézetben, ha megtekintjük, hogy a nem rég multban Erdély miket vitt ki Oláhországba; miket vitt, mondom, mert a jelenlegi kivitel annyi, mint semmi. Vettek némi posztót, pokróczokat, némi szíjgyártó-munkákat, hámoikat keveset, gyűszűket. (férfi öveket, tűszöket) durva cizmákat, boeskorokat, durva kalapárakat, némi igen durva üvegárakat, a míg Erdélyben készítették, némi durva kőedény árakat, némi vasöntvényeket, nagyobbbrást durva asztalos árakat, le a tulipános ládákig, egészen durva faedényeket, mint cseber, veder, kártya, teknő stb. kötélverő-munkákat, némi papirost, leginkább durva pakoló-papirost.

Az orosz-török háború alatt egy pár vállalkozó igen jó tüzleteket csinált kivált szeszszel, Sepsi-Szent-György városában a szekérszöktők kivitt könnyű szekerekkel; de ezek és tán némely mások, csak a pillanat kiviteli czikkei voltak. 1879-ben annak nyomára jöttem Brassóban, hogy vittek onnan ki Romániába kis mértékben még lisztet és vaját is.

A mely államnak ilyen beviteli czikkei vannak, annak nem csak gyáripára nincsen, de kézmű ipara is szerfelett fejletlen.

Eleget mondtam, hogy constálhassam, hogy Románia agricol-ország, a melynek megvannak törekvései gyár-ipart honosítani meg. A földmívelési termények és ágazatok között a buza- és törökbuza-termelés és ez idő szerint a sertés-tenyésztés bírnak nagyobb fontossággal, Moldvát illetőleg a szarvasmarha-tenyésztés is.

És hogyan állunk a másik oldalon mi, Ausztria-Magyarország? Nekünk magunknak is különböző érdekeink vannak és ez szerfelett bonyolítja a dolgot, nehezíti számunkra a helyes megoldás elérését. Ausztria nem határos Romániával, határszéli forgalmak nem lehet. Magyarország és Magyarországon épen az erdélyi részek azok, melyek határosak. Nekünk volt és lehetne sokkal jelentékenyebb határszéli forgalmunk.

Ausztria külföldre szorul buza, törökbuza, marha, sertés hiánya fedezésére. Tőlünk veszi, ha az jutányosabb, mint a máshelyt vásárlás és máshelyt, ha jobban úgy jön ki. Ausztria kivitele Romániába: posztó, vészon, pamutszövetek, ruhaneműek, gépek, az ugynevezett bécsi árak, stb. Magyarországra nézve a kereskedelmi szerződésben döntő súlytal bír a buza, törökbuza, szarvasmarha és sertés behozatalának kérdése és ezzel kapcsolatban az állategészségügyi conventio.

Tudom, hogy közelebből némelyek az erdélyi ipar kérdését hangoztatják. Azt hiszem, arról nincs miért oly sokat beszélni. Nálunk, az erdélyi részekben, kézműipar, háziipar, az igen is van és megvan az az anyag, melyből gyáripárt lehet fejleszteni. Megvallom, kissé meglepett, midőn 1879-ben szemügyre vettem a brassói posztóipart. A posztósok, kiknek száma, ha jól emlékszem, 12—14 volt, panaszokdokat keresetük megcsökkenése felől és hogy Romániában minden kereskedelmi szerződés mellett, a mely akkor létezett, alig képesek valamit kiszállítani. Posztógyár tulajdonképen egy sem volt; hanem volt egy pár jelentékenyebb számú munkást foglalkoztató és újabb szövöszkeket és egyéb gépeket is alkalmazó posztós. A többiek kisebbek voltak. A posztósok telepei a városon elszórva, igen szűk helyiségekben léteztek, a hol a továbbfejlesztésnek alig volt meg lehetősége. Külföldről hozatták a gypajut, a mi pedig indokolt, csakis amaz ismeretes, igen tartós, vastag, festetlen; sárgás posztónál, a miből párszor magam is vettem, és a mit mindenki ajánlhatok; és külföldre tekintetek főleg az elárusításért. A posztósok között semmi solidaritás, semmi összetartás, és a nagyobb pénzérő is hiányzott. A brassói posztóipar nem volt soha igazi gyáripár.

Tudtomra mostanig sem tudtak annyira menni, hogy közös ügyekben közösen, szövetkezve járjanak el. Nem jutottak oda, a hol állanak a besztércei iparosok, a kik megértvén a viszonyok intő szavát, pl. a kalaposok, szíjgyártók és mások, szövetkezvén egy czég alatt, egy elárusításra dolgoznak. A brassói posztósoknak most semmi kivitelük nincs; azonban belföldi és főleg kormányi megrendelésekkel el vannak foglalva. És ez így van helyén, mert minden ország iparának legelső és legtermészetesebb piacza maga az ország; és én remélem, hogy a brassói posztósokra most fog egy szebb jövő derülni. A posztókészítés volt az, a mi még leginkább hasonlított Erdélyben a gyáripárhoz; de, mint látszik, még az sem volt igazi gyáripár.

A szeszgyárakról szándékosan nem szólok, mert azoknak, ez idő szerint, léte vagy nem léte mindenütt a megadózatás módjától, mértékétől és a kivitelnél nyújtott kedvezménytől függ. Ugy a szeszfőzés, mint a czukorgyártás Európa-szerte egészen mesterkelt viszonyok hatalmában áll. Különben, hogy magukat az erdélyi részeket is tekintve, hogy nem szabad a Romániával kötendő kereskedelmi szerződésben döntönek a ipari érdekeket tekinteni, kimondták annyira illetékes törvényhatóságok is, mint Háromszék és Alsó-Fehérmegyék.

Igy állván a dolgok: elszomorodva tekintem Magyarország földmívelő közönsége, a lakosság nagy többsége, ha romániai olcsóbb buza és törökbuza özönlén el piaczaikat a megkötendő kereskedelmi szerződés következtében, az Osztrák-Magyarországból ki- viendő iparterményeknek nyújtott kedvezmények fejében.

Nem egyszer hallottam emlegetni, hogy Magyarországnak ugyan a maga egészében feleslege van buzában és török buzában; de Erdély nem termel annyit, a mennyire szükség van. Hogy ezen tétel áll, bizonyítják a rendes piaci árak. Minden erdélyi földmívelő gazda jól tudja, hogy általánvére Erdélyben a buzának is, a török buzának is ára csokélyebb, mint Budapesten. Erdély, mint a melynek piacza csak is nyugaton lehet és van, a román határszélhez pedig közelebb áll és tartok tőle, hogy az olcsó oláh gabona csapása alatt is inkább szenvedne, mint a többi Magyarország.

A mennyire én tudom, és a mint ezt már említettem is, Romániában, különösen a tulajdonképi Oláhországban, a szarvasmarhatenyésztés igen alacsony fokon áll. Azt hiszem tehát, hogy most az egyszer nem tekintve az állategészségügyi kérdésekre, nem igen kell a Királyhágon túl való részeknek tartani attól, hogy a nagykereskedésben Románia megjelenvén a bécsi piaczon, versenyezzen a magyar hizott marhával, vagy

csak attól sem, hogy a szeszgyárak számára eléggé szűk, csontos anyagot szolgáltatasson. Erdély azonban mindenestre tarthat attól, hogy a romániai marha, a határszéli piaczokon egyszerre megjelenvén, a majdnem kiadás nélkül tenyésztett állatok, potom áron kelve, az erdélyi piaczok magában is olcsó árakat a jobb anyagra is átháramlólag, még inkább lenyomná.

A marha-kereskedésnél azonban egy egészen saját kérdés is merül fel: az állategészségügy, illetőleg az állategészségügyi conventio kérdése. Tudjuk mekkora súlyt fektet a román kormány az állategészségügyi conventio megkötésére. A sertésre nézve a megoldás könnyebb; azt mellőzöm. Annival nehezebb a kérdés a szarvasmarhára nézve. A szarvasmarhát illetőleg ugyanis nemcsak az a szükség, hogy magunk teljesen mentve legyünk a marhavésznek hazánkba hurcolásától, hanem az is, hogy annyira megnyugodjanak nyugati városaink, a mi közöttük és Románia között megállapított egészségügyi rendszabályokban, hogy még ürügyet se találhassanak saját magunk szarvasmarháinknak kizárására piaczairól azon czimen, hogy félnek a mi közvetítésünkkel Romániából átszármazható marhavészről. Ha ez bekövetkezhethetne, akkor a román kereskedelmi szerződés kedvéért eljásztanók nyugati szarvasmarha-piaczaikat.

A gyanu, a keleti marhavészre nézve, annyival inkább támadhat a román eredetűeket illetőleg, mert azon nézet áll fenn, hogy a keleti marhavész ott endemikus, azaz támad, és kifejlődik helyben és nemcsak úgy jön elé, mint nálunk, hol kimutathatólag, mindig behoztatott. Tudom, hogy a román kormány kétségbe vonja azon állítást, hogy a keleti marhavész ott endemikus lenne, de vajjon, ha ezt valóban el is fogadjuk, meddig fog még élni a gyanu, hogy a keleti marhavész Romániában csakugyan endemikus!

Miután az én tudomásom szerint a szarvasmarhatenyésztés, Moldovának egy részét kivéve, Romániában igen alacsony fokon áll, alig tudom másképp kimagyarázni a román kormányának megfeszített buzgóságát, azt mivelünk megkötni, mint azon törekvésből, hogy ez által is a civilizált, teljesen megbízható kormányzatu európai országok társaságába lépjenek. Azonban, ha ezen becserzett vezetési is a román kormányt és nem parancsoló közgazdasági érdek, ez nem teszi a dolgot könnyebben megoldhatóvá.

A közgazdasági viszonyok igen jelentékeny részében nemcsak mi, de egy állam sem járhat el teljesen a maga szabadjában. Ezek közé tartoznak mindenütt a kereskedelmi szerződések. A fenebbieken vázoltam egy pár vonással nézeteimet a román kereskedelmi szerződés és állategészségügyi conventio tárgyában. Hangsúlyoztam azt, hogy nálunk és főleg Erdélyben a főszempontnak a mi részünkről a földmívelési érdekekre kell irányulni. Még a legjobb kereskedelmi szerződés is jár azonban áldozatokkal. A feladat: előkénynek lenni, de vitális érdekeinket fel nem adni.

Vitális érdekeinket a legtöbb kedvezménynek biztosítása a szerződésben nem adja meg. A boeskorral, gyűszűvel, ugynevezett bikfalappal, tulipános ládával, fenyőfából készült csebrekkel, vedreikkel való kereskedést nem lehet a francia, vagy sveiczi, vagy nem tudom melyik másik legtöbb kedvezményes szerződés szabályai szerint megbíralni.

Épen az imént említém, hogy a közgazdasági kérdések igen jelentékeny részében, merőben függetlenül a civilizált világtól, az államok egymásra hatásától, el nem járhatnak. Nem hozhatunk oly rendszabályokat és nem tehetünk oly lépéseket, melyek minket egyszerre megmentsenek a tultermelésnek, az árak szerfeletti ingadozásainak, a hitel megbomlásának, a drága pénznek, az agio fluctuatiójának veszélyeitől. Ha azonban minden illetékes tényező az országgyűléstől kezdve, a kormányon és osztályokon át le az egyesekig, mindenki teljesíti köteleességét, nevezetesen javíthatjuk azon mostoha közgazdasági állást, melybe földmívelő gazdaságaink és különösen a föld közép nemesség örökösei jutottak.

A beszéd elmondása után a jegyzőkönyv hitelesítésére az elnök Tauffer Ferencz, Berde Áron és Dávid Antal kért fel.

Ezután Gamauf Vilmos olvasta fel titkári jelentését. E szerint az elmúlt év a csendes munkásság éve volt; tartatott egy közgyűlés és 13 választmányi ülés, melyen 266 határozat hozott.

A titkári jelentés tudásul vétetett, s az elnök indítványára a titkárnak sikeres tevékenységéért jegyzőkönyvi elismerés szavaztatott.

Dávid Antal felolvasta a pénztár-vizsgáló bizottság jelentését. Ugyancsak Gamauf Vilmos titkári olvasta fel az állatkiváltási szakosztály jelentését, mire dr. Hintz György és dr. Szentkirályi Akos indítványainak tárgyalása után az ülés véget ért.

Magyar aranyjáradék 6%	100.30
Magyar aranyjáradék 4%	87.50
Magy. papíráradék 5%	149.3/4
Magyar vasúti kölcsön	97.3/4
M. keleti vasúti államköt. I. kibocs.	127.—
M. keleti vasúti államköt. II. kibocs.	115.—
M. keleti vasúti államköt. III. kibocs.	104.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	104.50
M. földtehermentesít. kötv. záradékkal	104.50
Temes-bánati földteherm. kötvény	104.50
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	104.50
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	104.50
Horvát-szlavon földteherment. kötv.	99.—
Magyar szőlődezmá-váltási kötvény	118.50
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy	124.50
Osztrák járadék papírban	81.—
Osztrák járadék ezüstben	82.—
Osztrák járadék aranyban	111.3/4
1860. államsorsjegyek	135.—
Osztrák-magyar bankrészvény	875.—
Magyar hitelbank-részvény	285.50
Osztrák hitelintézet-részvény	279.—
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.93
20 frankos arany	10.04
Német birodalmi márka	62.35
London (2 havi váltókért)	127.—
20 márka arany	12.46

Felelős szerkesztő:
Ifj. Dobay János.
Kiadó tulajdonos:
Ifj. Kovács Dániel.

Nyílt tér.)*

Szines és fekete selyem grenadinok méterenkint 95

król 9 frt 15 krig (10 különböző minőségben) szállít egyes öltönyre valdarábokban és végekben vámentesen a helyszinére G. Henneberg (cs. kir. udvari szállító) selyemgyár-aktára Zürichben. Minták azonnal küldetnek. Levelek 10 kr szállítási díjba kerülnek.

Szines fekete és fehér selyem atlant 75 krért méterenkint, 10 frt 65 krig (18 különböző minőségben) vámentesen a helyszinére szállít G. Henneberg (cs. kir. udvari szállító) selyemgyár-aktára Zürichben. Minták azonnal küldetnek. Levelek 10 kr szállítási díjba kerülnek.

*) Ezen cikkért felelősséget nem vállal a szerk.

Sz. 2269—1887.

Hirdetmény.

A nagyméltóságu m. kir. földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter uró nagyméltósága által megállapított erdőhasználati szabály alapján az 1886. évi vágástervben kijelölt és megszámozott 3018 nagyrészt műfára, különösen pedig telegráf-póznára s kisebb méretű épületefára alkalmas, mellmagasságban 20 cm. kocsántalan törzs-szál, összesen mintegy 1200 t. m. 3 kemény fatartalommal 1887. évi június 1., 2., 3. napjain a helyszinén, Altorja (Háromszékmegye) közbirtokossága tulajdonát képező s határában fekvő Nagy-Avas dűlőben 960 frt becslési és kikiáltási ár mellett, mely összegnek 10% bánatpénzül leteendő, lábán nyilvános árverésen alóírt által el fog adatni.

A fakészlet becsáron alól el nem adó. Vevők tartoznak az összes készletet ez év végéig a vágástérrel elszállítani.

K.-Vásárhely, 1887. május hó 3-án.

Gábor Péter,
főszolgabíró.

A ki kétségben van a felett,

hogy a hírlapokban feldicsért gyógyszerek közül melyiket használja betegsége ellen, az irjon egy levelezőlapot Richter kiadó-intézetnek Lipcsébe s kérje a „Betegbarát” című röpiratot. E könyvecskében nemcsak a legjobbaknak bizonyult háziszerek vannak részletesen ismertetve, hanem

betegségekről szóló jelentések

is olvashatók. E jelentések mutatják, hogy igen sok esetben egy egyszerű háziszert is elegendő arra, hogy még a látszólag gyógyíthatatlan betegség is szerencsésen elhárítható. Ha a betegnek a megfelelő gyógyszer rendelkezésére áll, akkor még súlyos baj esetén is gyógyulás várható, s ez okból egyik betegnek sem kellene a „Betegbarát” megrendelését elmulasztani. E figyelemreméltó könyvecské segélyével sokkal könnyebben választhatja meg a szükséges gyógyszert. A röpirat megküldése a megrendelőnek költsége nem kerül.

TAVASZI és NYÁRI UJDONSÁG.

MENYASSZONYI, SÉTA- és HÁZIRUHÁK (toillettek)
a legújabb divat szerint készülnek

KOVÁSZNAI és KERESZTESY

női divat- és készöltöny-termében
BRASSÓ (főter).

Ugyanott ujonan megérkeztek dus választékban a legdivatosabb bel- és külföldi gyapjú ruhakelmék szép mintákban, creppek, cachmirok, lyoni selymek, merveileuxok, faillek, bársonyok fekete és minden színben, női és férfi confections posztók, mosó satin és toillet, zephirek, oxfordok, Benedict Schroll-féle schiffon, schirting, inlet és sávolyok (gradol), továbbá amerikai vásznak minden szélességben. Szalmakalapok, virágok, tollak, csipkék, szalagok, selyem- és irhakesztyűk, nap- és esőernyők, csipke-, jutte- és tunis-függönyök, terítők, futó- és sophaszőnyegek igen előnyös áron kaphatók.

Minták kívánatra ingyen és bérmentve.

6—

T Ű Z,

Biztosítók figyelmébe.

Tisztelettel értesitem az érdekelt biztosító közönséget, miszerint a néhai Hankó László által képviselt

Magyar Általános Biztosító Társaság

ügynökségét

átvettem, s ennétogva e szakmába vágó mindennemű biztosítást elvállalok és utasítást készséggel adok.

Kézdi-Vásárhelyt, 1887. évi május 1-én.

Ifj. Bándy István.

- I E T E S -

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.

KELETI VONAL.

M e n e t r e n d .

Érvényes 1886. október hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1886. október hó 1-től.

Á l l o m á s o k		319. vegyes v.	307. személyv.	301. gyorsvon.	Á l l o m á s o k		319. vegyes v.	307. személyv.	301. gyorsvon.
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)				Kis-Kapus (vendéglő, elágazás Nagy-Szeben felé)	(érk. ind.)	11.19	12.44	
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)	4.16	7.41			(ind.)	11.31	12.49	
Botfalva	"	4.44	8.08		Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé)	(érk. ind.)	1.22	2.09	
Földvár	"	5.02	8.24			(ind.)	1.51	2.19	
Mogyorós	"	5.24	8.39		Nagy-Enyed	"	2.18	2.39	
Apáca	"	5.43	8.51		Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vásárhely felé)	(érk. ind.)	3.04	3.14	
Köpecz	"	6.05	9.07			(ind.)	3.14	3.22	
Agostonfalva	"	6.15	9.14		Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk. ind.)	3.51	3.53	
Alsó-Rákos	"	6.36	9.30			(ind.)	4.01	3.56	
Homoród	"	7.06	9.51		Kolozsvár (vendéglő)	(érk. ind.)	5.56	5.30	
Kacsa	"	7.28	10.04			(ind.)	6.31	6.31	6.03
Bene	"	7.53	10.24		Nagy-Várad (vendéglő)	(érk. ind.)	10.00	11.00	9.13
Erked	"	8.18	10.39			(ind.)	10.55	11.15	9.18
Héjasfalva	"	8.52	10.03		Budapest	(érk. ind.)	7.45	10.00	2.15
Segesvár (vendéglő)	(érk. ind.)	9.31	11.26						
Medgyes	(ind.)	10.57	12.29						

Brassóból Bukarest felé a gyorsvonat indul reggel 5 óra 45 perczkor, a vegyes vonat délután 1 óra 55 perczkor

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt